

Kmetijstvo

Bistvo kmetijstva: za kmetijstvo označujemo poljedeljstvo in živinorejo. Kmetijstvo je najstarejša, najbolj razširjena pa tudi najpomembnejša dejavnost, od katere živi skoraj polovica človeštva. Po ocenah je približno 35% zemeljskega površja namenjenega kmetijstvu, 32% ga je pod gozdom in grmičevjem, 33% pa je nerodovitnega in pozidanega sveta.

Naravni pogoji za kmetijstvo: padavinski režim, količina svetlobne energije, temperatura tal in zraka ter rodovitnost prsti, ki je rezultat medsebojnega učinkovanja kamninske podlage, podnebja, rastja, vodnih razmer, reliefa idr. To ustvarja temeljne v bistvu zelo raznolike rastlinske pasove

Kmetijstvo je tudi odvisno od številnih družbenih dejavnikov: razvitost skupnosti, gospodarska politika in usmeritev te skupnosti, pomanjkanje hrane in razmere na svetovnem trgu. Vplivata tudi tradicija in vera npr: prepoved uživanja svinjskega mesa pri muslimanih...

Oblike kmetijstva:

1. Ločimo glede na vloženo delo in sredstva, ter dohodek:

- ekstenzivno kmetijstvo- vloženo delo in donos sta majhna, obdržalo se je predvsem v obsežnih, naravno manj primernih območjih, značilno za manj razvita območja
- intenzivno kmetijstvo- sta vloženo delo in donos velika, značilno za območja z ugodnejšimi podnebnimi razmerami ter gostejšo poselitvijo, značilno za razvitejša območja

2. Ločimo tudi dve osnovni obliki glede na to komu je namenjen pridelek:

- samooskrbno kmetijstvo- prideluje kmet hrano le zase oz. družino, značilno za manj razvite države
- tržno kmetijstvo- za prodajo na tržišču, sem sodi tudi plantažno kmetijstvo v revnejših državah (kmetijske izdelke izvažajo na svetovno tržišče, ker ne morejo izvažati nič drugega)

3. Glede na to koliko kultur se prideluje ločimo:

- monokulturno pridelujejo lahko le eno kulturo
- polikulturno kmetijstvo- več kultur

Deagrarizacija pomeni zmanjšanje števila kmečkega prebivalstva, kmetijske pridelave ter krčenje kmetijskih površin- pogosto v deželah nerazvitega sveta.

Degradacija okolja- (poslabšanje tal zaradi slabega gospodarjenja z gozdom) zajela tako rekoč vse kmetijske površine na Zemlji. Segla je tudi v velik del za kmetijstvo neprimernih hribovitih območij, kjer se kmetijstvo povezuje z gospodarstvom. **Najbolj razširjena je erozija kmetijskih zemljišč**, ta je veliko močnejša tam kjer so visoke temperaturne razlike med dnevom in nočjo ter obilne in intenzivne padavine. Močnejše prizadane tudi mehkejše sedimentne kamnine in nagnjena tla. Velikokrat so pogubni tudi neprimerna obdelava zemlje pa pretirano izkoriščanje in uporaba težke mehanizacije, ki uničuje tla in pospešuje erozijo. Škodljiva tudi pretirana paša na sušnih območjih.

Problemi kmetijstva:

Primanjkovalje hrane v številnih državah Afrike, Azije in Južne Amerike.

Problemi kmetijstva v razvitem svetu- z uvajanjem izboljšav v kmetijstvu razvitega sveta se povečujejo možnosti za povečanje pridelave hrane. Kmetijstvo postaja vse manj odvisno od naravnih danosti in vse bolj od tržnih razmer. Te pa narekujejo predvsem racionalizacijo kmetijstva ali stroškov pridelave. Ostanke tradicionalnega kmetovanja in njegove drobne zemljiško- posestne strukture so marsikje ovira na poti k velikopoteznemu modernemu kmetovanju.

Problemi tržnega kmetijstva: intenzivno kmetijstvo v razvitih deželah je veliko dražje od ekstenzivnega pa tudi od plantažnega na nerazvitih območjih sveta. Pridelkov ni možno prodajati po tržnih cenah, razvite države vedno več denarja namenjajo za subvencioniranje kmetijstva